

Zeitschrift Natur

JURNAL

PENTRŢ PESHINDIPEA ŞTIINŢELORŢ NATŢRALE ŞI ESAKTE, ÎN TOATE KLAŞELE.

BCU Cluj / Centrul de Cercetare ŞtiinŢifică Cluj

de

PROFESOR DOCTOR IULIU BARASH.

№ 28.

(Anul al doilea)

Bucureşti

Iulie 22, 1857.

Comprimarea. Despre plajajii şi desztră lorŢ. — Saia. — Iulien pŢblarŢ.

Plajajii şi desztră lorŢ.

Articolul II-lea.

În articolul 1-î am zis cŢ şii din plajajii arŢii nişte insecte partikulare. Cele şrŢtoare dintŢ'insele se deosebesc prin instinkŢilŢ arhitektonikŢ (de klădiri) întŢ'şnŢ modŢ estraordinarŢ. EatŢ ce zice celebŢŢ natŢralistŢ *Oken* şi *Sauvage* despre aceasta.

Sauvage a obserbatŢ plajajii nŢmitŢ *Mulgale avicularia* lîngŢ oraşul *Montpellier*. ElŢ zice. Plajajii aceşti şii alece şnŢ lokŢ povîrnosŢ, şnde apa de ploaie şz skŢrce în josŢ, şii pŢmintŢilŢ trebbe şz fie kleiosŢ darŢ nŢ pŢtŢosŢ niŢi nisinosŢ. Akolo şii şapŢ o galerie d'o adîncime de şn niŢiorŢ saŢ dozŢ şii d'o lŢrŢime ka şz poatŢ şz se miŢce akolo lîberŢ. În pŢzntŢŢ, klŢtşmeşte aceastŢ ga-

lerie k'o desztrŢŢ kaŢe are dŢrentŢ skonŢ, ka galeriea şz se şie bine şii şz nŢ se dŢrŢime, apoi, totŢ d'o datŢ, ka şz serbe plajajii dŢrentŢ skarŢ ne kaŢe şz skie şii şz poaroare; în fine. el şz şskŢnde de desztrŢŢ acesteŢ desztrŢŢ ka de desztrŢilŢ şnŢi paravanŢ şii obserbeazŢ lŢkrŢŢ ce se întîmplŢ în şksŢ la intrarea acesteŢ galerii. AiŢi apta lŢi se aratŢ întŢ'şnŢ modŢ adevŢratŢ admirabilŢ. AdikŢ elŢ faŢe la intrarea galeriei o şnŢ (lŢkrŢŢ kaŢe nŢ gŢsimŢ la niŢi o lokainŢŢ a şnŢi animalŢ, afarŢ de omŢ şii d'o şingŢŢŢ nasere). Şma aceasta e kompŢsŢ de ştrate de pŢmintŢŢ legate şna kŢ şta prin fire; forma ei e potŢndŢ, ne din afarŢ şcedŢ şii netedŢ, dar ne din pŢzntŢŢ volŢitŢ şii

netedъ ми кѣтъшитъ кѣ о пѣзъ де пѣаженѣ; din partea sѣperioarѣ mepѣ fire кѣре пѣза intinsѣ in галерѣ фѣкѣ астѣ-фелѣ, кѣ зша ачѣа-ста poate сѣ se deskizѣ ми сѣ сѣ se inkizѣ in-токмаѣ ка prin баламале, адикѣ kindѣ траѣе чѣне-ва prin fire, сѣ inkide ми kade жосѣ prin greutatea еѣ proprie. Дарѣ лѣкрѣ де мѣраре! Зша ачѣаста in локѣ зnde este аmezatѣ, este inkon-жѣратѣ кѣ знѣ felѣ de токѣ (саѣ кадрѣ) ка kindѣ ар fi фѣкѣтѣ кѣ компасѣ printp'ѣn мѣштерѣ део-себитѣ! Пѣаженѣ сѣ vede кѣ сѣ teme de inva-зѣнеа знѣ streinѣ in кѣлѣкѣшѣлѣ лѣи, de ачѣеа partea de сѣсѣ а зшеѣ саѣ а копѣришѣлѣи нѣ este netedѣ ка сѣ нѣ поатѣ чѣне-ва а бѣнѣи ка аѣи se афлѣ галерѣеа лѣи, intokmaѣ ка поѣ оаменѣи kindѣ всѣмѣ сѣ askendemѣ зп лѣкрѣ in локѣ зnde ne афлѣмѣ, фачемѣ ка сѣ нѣ se vazѣ ne din афарѣ пѣчѣи зп semнѣ бѣнѣиторѣ. Дарѣ intimpandѣ-se ка omѣлѣ саѣ вр'ѣнѣ animalѣ казѣтѣ сѣ deskizѣ зша, атѣнѣи пѣаженѣ se onѣne ла ачѣeste tentative ми траѣе атѣнѣи кѣ о mare форѣтѣ ми adresѣ fireле зшеѣ imnederkindѣ-o астѣ-фелѣ ка сѣ нѣ se deskizѣ. *Sauvage* insѣшѣи а simyitѣ о mare pesis-tenѣа din partea пѣаженѣлѣи kindѣ а врѣтѣ сѣ deskizѣ кѣ сила зша галерѣеѣ лѣи, ми zilindѣ-se printp'o крѣпѣтѣрѣ in пѣзнтрѣлѣ галерѣеѣ, а вѣзѣтѣ пѣ-аженѣлѣ кѣлкатѣ ne spinare трѣгѣндѣ кѣ гѣра ми кѣ пѣчѣоареле странѣрѣле (fireле) зшеѣ inapoѣ ка сѣ нѣ se deskizѣ!

Дарѣ kindѣ s'a simyitѣ бѣрѣитѣ ми зша s'a deskis, пѣаженѣлѣ а datѣ фѣгѣ in fѣндѣлѣ галерѣеѣ ми s'a askѣnsѣ сѣсѣ пѣза intinsѣ аколо. Kindѣ пѣаженѣлѣ este кѣ сила trasѣ афарѣ din обѣкѣрѣitateа галерѣеѣ sale сѣбѣтеранѣ ла лѣмина зилѣеѣ, атѣнѣи s'apatѣ debѣлѣ ми kamѣ ostenitѣ ми кѣарѣ змѣлетѣлѣ лѣи este nesirѣрѣ, de каре im-прежѣраре s'a konkѣisѣ кѣ ачѣestѣ animalѣ трѣ-ше о вѣаѣтѣ noktѣрѣнѣ ми нѣ poate сѣ ravde лѣмина зилѣеѣ.

Асемѣнеа обѣсѣрѣанѣи s'aѣ фѣкѣтѣ ми de алѣи natѣралѣистѣи in панорѣтѣлѣ ачѣестѣеѣ спѣѣе de пѣаженѣи ми d'o алѣтѣ спѣѣѣтѣ (*Mygale fodiens*) каре seamѣнѣ кѣ dѣnsѣл.

Зп алѣ-фелѣ de пѣаженѣ мѣракѣлосѣ este *tarantula* (*Lycosa Tarantula*, *Solofizzi* in лимѣа italianѣнѣ). Мѣрѣмеа лѣи este d'ѣнѣ долѣ нѣмаѣи: кѣ toate ачѣестеа елѣ ера мѣлѣтѣ тимѣтѣ тепоареа по-пѣлѣанѣишѣлорѣ in сѣдѣлѣ Italianѣеѣ, маѣ кѣ seamѣнѣ, in

Neapole ми Sicilia, fiindѣ кѣ so крѣдеа кѣ мѣш-кѣтѣра лѣи e veninatѣ. Зп асторѣ medikalѣ, din анѣлѣ 1599, ми дѣне dѣnsѣлѣ мѣлѣи алѣи, аѣ pre-tinsѣ кѣ чѣне e мѣшкатѣ de Tarantula цѣпѣ гро-завѣ, ne зрѣмѣ pѣде, жоакѣ ми фаче о мѣлѣиме de ѣстикѣлѣанѣи; кѣ ачѣешѣи оаменѣи нѣ potѣ сѣ ravde vederea колоарѣеѣ negre ми vinete, ne kindѣ колоареа romie ми verde fakѣ assѣpra лорѣ о impresѣiѣне пѣлѣкѣтѣ.

Ачѣeste simntime de patimѣи, контѣнѣе нѣ-митѣлѣ medikѣ, se intopkѣ ла мѣшкатѣ in fie-каре анѣ varѣ, ми сѣ poate vindeka нѣмаѣи prin-tp'o сѣдоаре ѣeneralѣ провенѣндѣ дѣне о mare osteneалѣ.

Spre ачѣestѣ skopѣ, аѣ обѣчѣи in сѣдѣлѣ Italianѣеѣ, кѣ, kindѣ чѣне-ва e мѣшкатѣ d'o Taran-тѣлѣ, атѣнѣи адѣѣе мѣзѣканѣи, кариѣ кѣнтѣ ми мѣш-катѣлѣ жоакѣ пѣпѣ kindѣ kade жосѣ de osteneалѣ fiindѣ аконѣрѣитѣ d'o сѣдоаре абѣndentѣ, дѣне каре иѣ даѣ знѣ пахарѣ кѣ анѣ саѣ ми кѣ vinѣ amesteratѣ кѣ анѣ шѣлѣ ласѣ ка о орѣ сѣ se odixneaskѣ.

Medikalѣ Елѣвѣеанѣ *Caehler* deskpѣe ста-реа ачѣесторѣ пѣтимашѣи (каре 'la обѣсѣрѣатѣ елѣ insѣшѣи) inkѣ intp'ѣнѣ modѣ маѣ лѣмѣрѣитѣ.

Елѣ зѣче: «Kindѣ знѣ omѣ se фаче маѣ лѣ-нишѣитѣ de kitѣ ера обѣчѣитѣ, devine meditativѣ, (аре rѣndѣспѣ) перде постѣа de mѣнкаре, сѣ sѣтѣ-вешѣte, simte о апѣсарѣ ла stomakѣ, о anxietate, devine галѣенѣ in обрѣзѣ ми omѣлѣ сѣ фаче din че in че маѣ trѣistѣ ми melanokolѣisѣ, атѣнѣи оаменѣи din сѣдѣлѣ Italianѣеѣ зикѣ кѣ ачѣestѣ omѣ о мѣшкатѣ de Tarantule ми кѣ ачѣeastѣ patimѣ трѣвѣе сѣ fie vindekatѣ prin мѣзѣикѣ. Атѣнѣи адѣкѣ ла ачѣestѣ пѣтимашѣи жѣкѣторѣ de биоарѣ ми de чѣтерѣ каре кѣнтѣ нѣмаѣи знѣ felѣ de melodie, ла каре болнавѣлѣ insѣшѣи батѣ ла taktѣ, se аnpinde ла обрѣзѣ ми inчѣне сѣ жоаѣе, ачѣestѣ жонѣ цѣне пѣпѣ ла 2 оре ми маѣ vine, neinчѣetatѣ, пѣпѣ kindѣ жѣкѣторѣлѣ kade жосѣ ostenitѣ ми пѣдѣшѣитѣ

Mѣзѣиканѣи нѣ трѣвѣе сѣ inчѣetezѣ а kѣnta in тимѣнѣлѣ ачѣеста, алѣmintpѣлеа аѣ аколо idee кѣ пѣтимашѣлѣ трѣвѣе сѣ moарѣ. Дарѣ нѣ in-tp'ѣнѣ анѣ, чѣ ми маѣ мѣлѣи анѣ vara трѣвѣе сѣ se peneteze ачѣeastѣ проѣедѣрѣ. Nѣमितѣлѣ me-dikѣ аѣ вѣзѣтѣ оаменѣи каре аѣ жѣкатѣ 15 ми кѣар 25 de аnѣ neinчѣetatѣ знѣлѣ дѣне алѣлѣ, insѣ елѣ нѣ e de пѣрѣре кѣ ачѣeastѣ patimѣ e казѣатѣ

de m̄shk̄t̄ra zneī Tarant̄le čī krede k̄ e o patim̄t̄ neruoas̄t̄ kazat̄ de kazze epidemice de akolo. Maī k̄ seam̄t̄. zīche eļ̄, n̄ kred̄ la ačestea, fiind̄ k̄ e štīt̄ k̄ tarant̄la 'mī fache (ka mī Mygale) in p̄m̄int̄ galeriī akoperite k̄ z̄n̄ kapak̄ movīl̄ z̄nde p̄iažen̄ shade in̄z̄nt̄r̄ a aštent̄a in int̄nerik̄ v̄r'o prad̄t̄, mī in ačest̄ int̄nerik̄ okiī s̄t̄i str̄l̄yčesk̄ ka diaman̄t̄i s̄v̄ terane. Prin z̄r̄mare n̄ lok̄ešte in kasele oamenilor̄, mī f̄z̄e; prin z̄r̄mare, n̄e proba- bil̄ k̄ se aļ̄ in čirkonstan̄t̄ aļ̄ p̄tea m̄ška.

Dar̄ z̄n̄ čelebr̄ nat̄ralist̄ frančez̄ D. Leon Dufour, kare a obseruat̄ tarant̄le l̄nḡ orav̄l̄ Valencia in Spania le a p̄s̄ in stikle mī le a n̄st̄it̄ k̄ insekte, peste k̄ite-va zīle tarant̄lele s'āš obič̄n̄it̄ aša k̄ d̄ins̄l̄ in k̄it̄ p̄iimea alim̄ente din m̄inele sale mī ničī o- dat̄ n̄'āš aļ̄ m̄škat̄. Aša dar̄ e foarte pro- bav̄il̄ k̄ istorica k̄ m̄šk̄t̄ra tarant̄leī, este o fab̄l̄.

Dar̄ dak̄t̄ ne d'o parte, v̄z̄t̄m̄r̄ile taran- t̄leī pent̄r̄ om̄ s̄int̄ o fab̄l̄, iar d'alt̄ parte mikroskop̄l̄ din zīzele noastre a deskoperit̄ z̄n̄ aļ̄ p̄iažen̄ mikroskopik̄ kare prin m̄š-

k̄t̄r̄ prod̄z̄e om̄l̄i o patim̄t̄ de mī n̄ pe- rik̄loas̄t̄, dar̄ foarte z̄p̄t̄ mī sk̄r̄boas̄t̄, adek̄t̄ patima p̄lei (la gale). K̄čī s'a deskoperit̄ ak̄m̄t̄ ka o fant̄ siḡz̄r̄, k̄ p̄lea la om̄ e prod̄z̄t̄ din p̄iažen̄ mik̄ viziv̄il̄ n̄z̄maī prin mikro- s̄boņ̄ n̄m̄it̄ Sarcop̄tes saļ̄ acarus exulceran kare s'āšeaz̄t̄ s̄v̄ pelea om̄l̄i f̄k̄ind̄'šī a- kolo k̄it̄v̄l̄ s̄z̄ mī nište galeriī de desv̄t̄l̄ peleī z̄nde den̄ne ozle sale mī ačeste oze desv̄olt̄ind̄-se mī devenind̄ insekte v̄iī, prod̄z̄k̄ prin m̄šk̄t̄ra lor̄ inflamačion̄i mī r̄n̄i kare s̄int̄ p̄lea. Prin z̄nsor̄i k̄ alifie de p̄čioas̄t̄, s'omoar̄t̄ ačeste insekte, prin z̄r̄mare, se vind̄ek̄ mī p̄lea prod̄z̄t̄ din ele.

Eat̄ o k̄r̄ioas̄t̄ deskoperire prin mikro- skop̄ in sfera medicīnei praktice! Eat̄ k̄ o patim̄t̄ l̄ničioas̄t̄ a k̄r̄via nat̄r̄ a r̄mas̄t̄ m̄nt̄ ak̄m̄t̄ z̄n̄ mister̄, este esplik̄at̄ ak̄m̄t̄ prin o deskoperire noč in dom̄en̄l̄ istoriei nat̄rale, z̄r̄mate in st̄d̄iāļ̄ viegeī p̄iažen̄ilor̄. Eļ̄e k̄ st̄d̄iāļ̄ štīnḡelor̄ nat̄rale, m̄z̄kar̄ in ra- m̄r̄ile sale čele maī neinsem̄n̄toare, poate s̄t̄ devie d'z̄n̄ imens̄ interes̄ praktik̄ pent̄r̄ om̄!

Sapea.

Artikol̄s̄ I-š.

Este in p̄m̄int̄ o materie p̄čioas̄t̄, m̄šl̄ maī p̄čioas̄t̄ pent̄r̄ noī de k̄it̄ aŗ̄v̄l̄, ar- ŗ̄int̄l̄, diaman̄t̄i mī alte netre p̄čioase, kare le int̄reziņ̄t̄m̄ d̄rent̄ sk̄le mī ornamente l̄ksoase; ačeast̄ materie p̄čioas̄t̄ desne kare v̄orbim̄ ak̄m̄t̄, este Sapea saļ̄ sapea k̄l̄inape (sel gemme, salmare).

Intr̄adev̄z̄r̄, n̄ p̄tem̄t̄ s̄t̄ ne imačijn̄t̄m̄ esistin̄ga om̄l̄i, esistin̄ga čelor̄ maī mar̄i ra- m̄r̄i ind̄st̄riale din zīzele noastre, ka mī e- sistin̄ga animalelor̄ domestice, f̄z̄r̄ sape. Dar̄ n̄ n̄z̄maī ak̄m̄t̄ čī mī k̄iar̄ in v̄ekime, impor- tan̄ga sapei era k̄nosk̄t̄t̄ mī p̄reč̄it̄. Aša vedem̄ k̄ Moise čerk̄ k̄ sapea se asoçiaze toate žer̄f̄ile, zik̄ind̄: «sapea este simbol̄l̄ l̄ḡt̄- peī in̄tre k̄reator̄ mī k̄reatz̄r̄i k̄r̄noase» asta va s̄t̄ zik̄: kind̄ n̄ s̄z̄r̄m̄t̄ kar̄nea moart̄, s̄t̄ im̄p̄te k̄r̄ind̄, dar̄ kind̄ e s̄z̄rat̄, pesist̄

m̄šl̄t̄ tim̄n̄ la p̄t̄refakčione, ka kind̄ sapea 'iar ins̄fla vieača din n̄oč, ka kind̄ sapea ar avea o p̄tere k̄reativ̄ vital̄ saļ̄ z̄n̄ p̄riņip̄ konsevat̄or̄ pent̄r̄ kor̄p̄l̄ animāl̄, aļ̄ n̄z̄- tra din desf̄ačere in kontra lečilor̄ kimice, kare l̄k̄r̄z̄ ne kor̄p̄r̄i v̄r̄te, neins̄flečite. Dar̄ mī Pliniu zīche «n̄ p̄tem̄t̄ a es̄prima maī vine v̄z̄k̄r̄iea zneī viege p̄l̄z̄k̄te de k̄it̄ k̄ n̄me de sape. „Kind̄ aštor̄i antičī čelebr̄i aļ̄ v̄r̄it̄ s̄t̄ desemneaze fineačea r̄st̄v̄l̄i estet̄ k̄ mī p̄fekt̄ in literatur̄ Eladeī klasiče, aļ̄ zis̄ «oņ̄p̄r̄ile a- čestea s̄int̄ pline de Sape de Atika.» K̄iar̄ mī noī ak̄m̄t̄ kind̄ v̄oim̄t̄ a desemna f̄adečea ne- r̄z̄stoas̄t̄ a z̄n̄i om̄t̄ saļ̄ a z̄n̄i l̄k̄r̄, zīchem̄ „om̄l̄ saļ̄ l̄k̄r̄ k̄stare e fidea k̄ ap̄t̄ nes̄z̄rat̄».

Dar̄ ničī z̄n̄ aļ̄ mineral̄ se aļ̄ ne p̄m̄int̄t̄ intr̄'o abonden̄t̄ aša de mare ka sapea; k̄čī afar̄t̄ din nen̄z̄mer̄oas̄ele miniere de sape

(saline) че се афлз не ъскаѣ. штимѣ кз океанскѣ каре аконере треї пзрци дин глоблѣ терестрѣ конпринде ин апеле сале о кзлимѣ foarte konsiderabilѣ де саре. Дарѣ d'o камѣ датз съ ворбимѣ де saline че се афлз не ъскаѣ.

Чеа маї mare parte де саре че се гтсеште ин пзмінтѣ, се афлз аколо ин форме де петри марї, кзбиче, transparente, опї неколорате (ка стикла) опї колорате албастрѣ саѣ рошѣ. Sarea е inkoncuiratѣ ин пзмінтѣ де гинсѣ, пзмінтѣ галбенѣ саѣ арцилѣ, ките одатз ши де пзчиоасѣ. Ea се афлз опї pisinitѣ ин бакциї саѣ кзїзпрї мичї интре гинсѣ ши пзмінтѣ галбенѣ, (прекзмѣ ин Баварїа) саѣ ин петре марї, каре formeазѣ цисemente марї неїнтерпзнте (прекзмѣ ин salinele noastre) знде sarea се таїе кз топорѣ ка петра дин мзнте.) Ачeastѣ сарѣ este адевѣратѣ сарѣ де неатрѣ (sel gemme). Дарѣ salina де саре де неатра чеа маї mare ши чеа маї челеврѣ ин лѣме, este ачееа дин орашѣлѣ Wilieчка ин Галициа, де каре vomѣ ворбї аичї чева, (алѣтзрата figzрѣ азатѣ interiorѣлѣ ачестей veslite salinѣ ин plina активїтатеа са).

Мзнциї Карпацї сїнтѣ ин цснере богациї ин цисemente де саре ла амїндоѣ повїрнїрїле лорѣ Адекѣ е шїстѣ кз мзнциї Карпацї formeзѣ ка зпѣ аркѣ semїчїркѣларѣ каре inkoncuїoарѣ не партеа са конкавѣ зngарїеа ши Трансїлванїеа не kindѣ не партеа са конвексѣ мзрїнеште: Галициеа, Бзковїна, Молдавіа ши цеара Romїneаскѣ. Ла амїндоѣлѣ ачесте овїрнїрї се афлз цисemente богате де саре, прекзмѣ: Окпа Маре ши Телега ла пої, окпїле Молдавіей, salinele Галицией ш. ч. л. Дарѣ интре toate ачесте saline, ши пзтемѣ зїче интре toate salinele пзмїнтѣлї este маї челеврѣ, прекзмѣ амѣ zїсѣ, Salina din Wilieчка. Ачестѣ salinѣ се'ntїnde ла о лзнциме d'o sstz мїле цеографїче, ла о лзрцише де 20 мїле ши ла о адїнциме де 1200 пїчиоаре! Este їмпзрїїтѣ ин маї мзлте камере саѣ гроане. Апої поате съ азѣлз чїне-ва о idee де мзрїмеа знеї асеменеа гроане, kindѣ шїе кз дїнтр'о сїнгзрѣ гроанѣ азшме Michalovїчї а skosѣ неконтенїтѣ 44 де азї, не fieкаре азѣ ките зп мїліонѣ де м.же де саре! S'a fїкzтѣлѣ зп калкѣлѣ кз, kindѣ ар мзззра чїне-ва toate галерїїле але ачестей saline (каре е лзкратѣ дзпне meloade) о съ гзсеаскѣ о їнтїндере де 86 мїле цеографїче (43 поште!). Ін

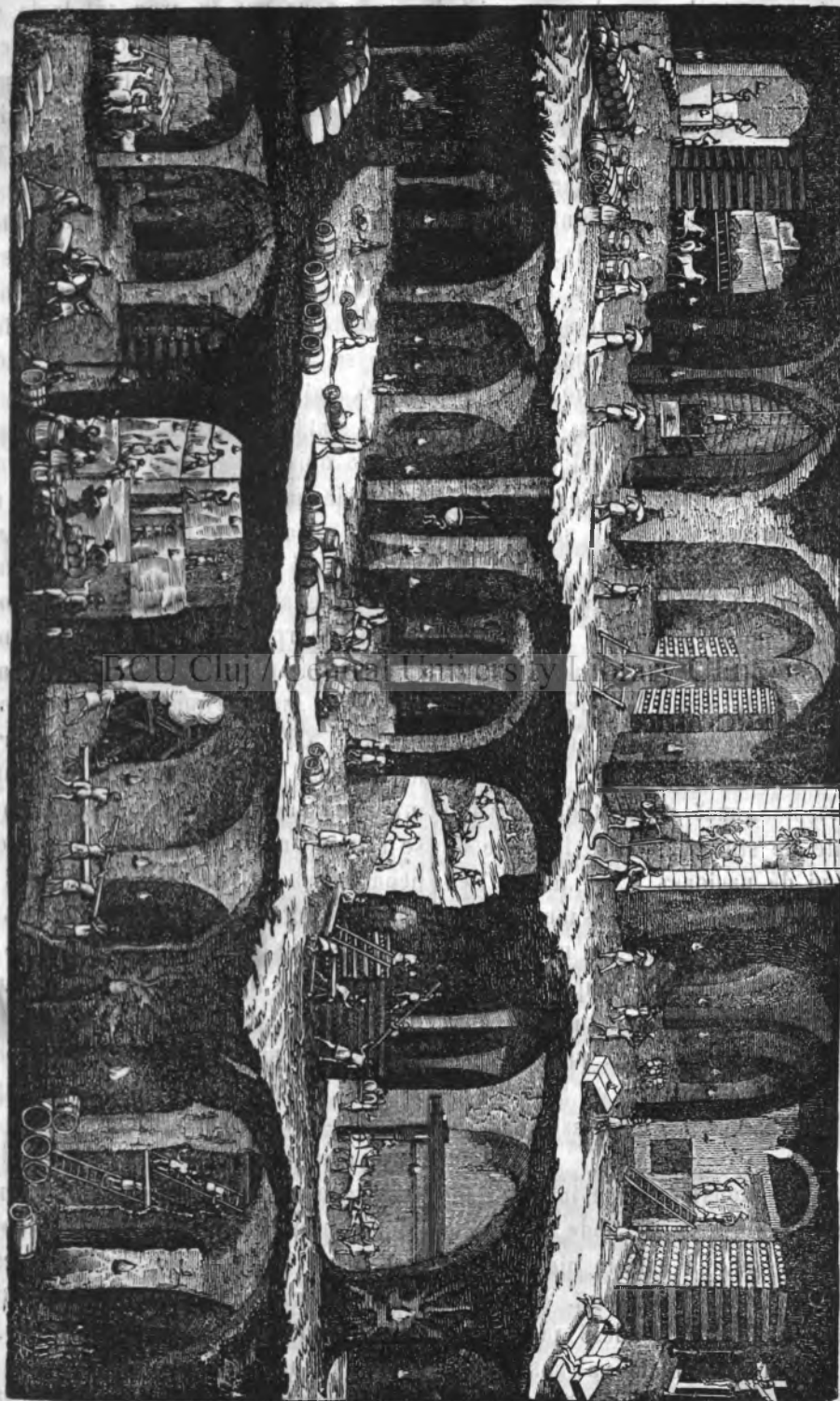
ачесте saline imense, 800 пїнѣ ла 900 де oameni sїнтѣ окзпацї неїнч-таїѣ кз skoatepea sareї; чеа маї mare parte дїнтр'їншїї сїнтѣ крїминалї kondamnзїї ла лзкрзрї forgate. Мї пainte ачей nenporocїїї петречеа аколо тоатз віеада лорѣ, зїоа ши noantea, дарѣ акзмѣ рзмїнѣлѣ пзшмаї зїоа ши noantea sїнтѣ skoшї афарѣ дзпне пзшмзрѣ, обсервїндѣ ка съ пз лїсеаскѣ пїчї зпѣ, кзчї рзѣчїндѣ-се чїне-ва аколо ин ачестѣ ла-вїрїнѣлѣ szstепанѣ, este пердатѣ. Дарѣ ши мзлциї лзкрзрїорї кз бзлѣ вое лзкрезѣ аколо кз платз не зї.

Salina de Wilieчка este ин лзкраре неїнчетаїѣ de wase sste de anї адекѣ де ла азлѣлѣ 1252 szstѣлѣ рецеле Boleslaus V дин Polonia; tradzкциїнеа понзларѣ зїче кз socїеа лзї а vїsatѣлѣ esїstїnga а ачестїї тресорѣ szstепанѣ. Дакз ачеста е адевзрѣ, негремїтѣ кз пїчї зпѣ омѣ ин лѣме п'а азстѣлѣ зпѣ vїсѣ каре'лѣ а їм-вогзїїтѣ їнтр'атїтѣ, де кїтѣ ачестѣ vїсѣ ал ре-цїнеї дїн Polonia.

Sarea ин Wilieчка съ skoate кз цїоканѣ ши топорѣ ин бакциї чїлїндрїче марї ките 3—5 маже о бакатѣ. Metoda ачеста este їнтрєвзїнгатѣ ши ин salinele дин Cordova ин Spanїа, ин salinele лїнгѣ Liverpoolї ин Britanїеа, ин Santa-fe ин Mexїко, ин Kerman ин Persїеа, прекзм ши ин salinele noastre ши але Moldavїей. Дарѣ sїнтѣ але saline (прекзмѣ ин Tirol, Salzburg, Ischel ши ин Bavaria) знде sаре пз се афлз ин strate марї неїнтерпзнте, чї пзшмаї ка кзїзпрї disemenate интре strate де арцил ши де гинс; аколо тоарнѣ кзлїмї марї де апѣ ин ачесте saline, каре dissolvѣ (tonеште) sarea кзїндатѣ ин toate колдзрїле, апої не зрмѣ skote ачeastѣ апѣ съратѣ, о fєрве, о еванопеазѣ ши препарѣ дїнтр'їнса бакциї де саре solidѣ. Лїнгѣ орашѣлѣ Halleїн се афлз о асеменеа salinѣ, каре дѣ не азѣ нїнѣ ла wase sste де мїї маже де саре.

Дар ши паззра а прокзратѣлѣ знора цзрї асеменеа saline змєде, адекѣ извоаре паззрале кз азѣ съратѣ. Акзмѣ съ шїе кз апеле ачесторѣ извоаре, трекїндѣ szstепанѣ ла локзрї знде се афлз strate де саре цетѣ (петроасѣ) пєвззлѣ не дин афарѣ, ле tonескѣ ши ese афарѣ ка извоаре сърате де каре се folozескѣ oameni fєрвїндѣ-ле ши еванопїндѣ-ле нїнѣ kindѣ skoate дїнтр'їнсеle о саре foarte fїнѣ ши кзстатѣ; адек:

Intiiș toarņъ асeastъ апъ съратъ neste гардърі | реазъ ши фиддлѣ концентратъ се фаче инкѣ мѣлѣ
гъкте де пѣле, prin care апеле винѣ in кон- | маї съратѣ, акмѣ ле ферѣ in касанѣ mare, ле
tactѣ кѣ о сѣпрафатъ mare де аерѣ, се евано- | еванореазъ ши sarea ese афарѣ in грѣнѣ fine

Bontei Saine din Whitlock in Galigia.

Interiorul

ши ааве. In сѣдлѣ Германіей ши in Франга |
нде нѣ есистъ мисемента де sare цетѣ, попѣ- |
лацисниѣ ачесторѣ цѣрї ши тратѣ sarea лорѣ |
d'аземenea izвоаре сърате.

Dar ѣн тресорѣ мѣлѣ маї mare де sare, |
natara а денсѣ in океанѣ, кѣчї апеле шѣрї- |
рилорѣ ши але океанзлї челѣ mare, копрїнде 3 |
проценте sare solidѣ. S'a калкѣлѣтѣ кѣ, kindѣ

s'ar еванора toate апеле мърilorъ, рѣмѣица де sare solidъ ар форма о strate, каре ар акопери тоатъ suprafața пѣмѣнтѣлѣи пѣнѣ ла о ѣнпѣлѣиме де 2500 пѣчиоаре! Ён знеде цѣри маѣ кѣ seamѣ ѣн климеле калде, знде нѣ esistъ пѣчи saline де sare цетѣ, пѣчи izvoare де sare, оamenii skotъ din mare тревѣица лоръ де sare, адекѣ, сапѣ гроане лѣнѣи ши ларѣи дар нѣ а-дѣнѣи ши трагѣ аколо апѣ din mare, каре prin ѣнфлѣенѣиле кѣлѣдрѣи соарелѣи че domnește аколо, се еванореазѣ кѣрѣндѣ ши рѣмѣнѣ не fѣндѣлѣ гроанilorъ strate де sare solidъ, ѣнсѣ а-чеастѣ sare е амарѣ, fiindъ кѣ апа де mare копиринде не лѣнѣ sare овѣчнситѣ ши sare амарѣ (sulfas magnesie). Dar sѣнтѣ не пѣмѣнтѣ знеде локѣри знде, naintea timpѣrilorъ istorice, ера fѣндѣлѣ мѣреѣ, каре дѣне о katastrofѣ fizikъ s'a рѣдикатѣ neste nivelѣлѣ oceanѣлѣи ши а рѣмасѣ zskatъ. Ён ачесте локѣри, пѣмѣнтѣлѣ este не ѣн-четатѣ акоперитѣ кѣ imense strate де sare; s. e. ѣн Asia лѣнѣ Marea Kaspiкъ, лѣнѣ лавѣлѣ Аралѣ, ши ѣн Abisinia (Африка) лѣнѣ орашѣлѣ Dunkali знде ла о ѣнтиндере, кале де 4 zile се афлѣ нѣмаѣ strate де sare. Asemenea ши ѣн Texas ѣн Америка знде stratele д'ачеастѣ sare sѣнтѣ ама де тарѣи ши де гроане ѣн kitъ тревѣе тѣiete кѣ топоаре.

Афарѣ де ачестеа, маѣ лѣнѣ тоѣи volcanii се афлѣ цѣсемеде де strate де sare ѣнсоѣите де strate де rѣнсѣ ши де пѣчиоастъ s. e. лѣнѣ Vesuviu ѣн Napoli ши лѣнѣ Hecla ѣн Islanda.

Terminindъ ачестѣ artikolѣ, нѣ почѣлѣ лѣнси де а нѣ desemna лекторѣлѣи ѣмпresieinea че амѣ simѣитѣ ѣнсѣми ѣн persoанѣ vizitindъ ѣн анѣл 1851, челевѣра salinъ де Viliука, каре е vizitatъ д'орѣ-че воѣаѣиорѣ scientifikъ ши а австѣ о-ноаре а fi vizitatъ ши маѣ де тоѣи sѣверанѣ че esistъ акѣмѣ.

Ачеастѣ salinъ imensъ аре тѣеѣ ѣнтѣрѣи, зпа департе де орашѣлѣ Viliука не знде поате сѣ ѣнтре ши тѣзѣрѣи кѣ каѣ, ши алта ѣн пѣаѣа орашѣлѣи нѣмаѣ пентрѣ оamenѣи nedestѣри. Дѣпѣ че амѣ priimitъ воае черстѣ, м'а адѣсѣ ла зп fѣлѣ де пѣуѣ, аколо 'ми а prezentatъ ка зпѣ skazнѣ атѣрнатѣ де зпѣ streанѣ ши ѣнвѣрпѣндѣ роата пѣ-уѣлѣи м'амѣ simѣитѣ погорѣндѣ ѣн жосѣ kitѣ-ва timpѣ пѣнѣ амѣ ажѣнсѣ ла fѣндѣлѣ salinei. Аколо амѣ ѣнтратѣ ѣнтр'о antikamerъ ши де ла

antikamerъ ла зп salonѣ imensъ, каре ла pres-ѣрѣндереа лѣмѣнеѣ fakliilorъ каре 'миа лѣми-натѣ дрѣмѣ, s'a ѣнфѣдѣшатѣ ка зпѣ salonѣ аѣ кѣ-рѣа пѣрѣѣи sѣнтѣ кѣнѣлѣшѣѣи кѣ kristalъ; 'миа zisъ : кѣ odaъ не анѣ ѣн лѣна лѣи lѣmie се дѣ аколо зпѣ валѣ mare, пентрѣ о мѣлѣиме де копѣвѣи ѣнвѣтаѣи, апоѣ kindъ ачеастѣ салѣ sѣвтеранѣ este ѣлѣminatъ кѣ о мѣлѣиме де faklii, prezentъ о ѣнфѣдѣшаре fѣерѣкѣ, паркѣ е о салѣ зпмѣлѣтѣ кѣ diamantъ, рѣвѣни ши zmapardi; атѣлѣ де mare, де variabilъ ши де стрѣлѣчитѣ este рефлексѣлѣ лѣми-неѣ де аколо. О simѣиѣе кѣрѣоастъ тревѣе сѣ копиринзѣ перекѣле, каре валѣзескѣ ѣн ачеастѣ салѣ де валѣ vizарѣ ши fantastikъ. Лѣнѣ sala де валѣ се афлѣ аколо о капелѣ католикъ кѣ зпѣ altarъ ши sfingъ. Тоатѣ капела ѣмпрезѣнѣ кѣ sfingъи sѣнтѣ тѣаѣи д'о singѣрѣ neatрѣ. Се zѣче кѣ зпѣ пѣризонѣрѣ каре ера kondamnatъ пентрѣ toate vieaѣа sa ла ачеастѣ salinъ, а лѣкратѣ 40 де ани ла ачеастѣ лѣкѣраре mirakuloastъ ши аша а петрѣкѣтѣ ани сеѣ desnoiaѣи де лѣмина соарелѣи!— Де аколо амѣ mersъ ши амѣ vizitatъ fe-лѣрѣими де гроане ѣн каре нѣ се маѣ лѣкѣреазѣ, кѣчи s'a ѣнтокѣмитѣ акѣмѣ аколо, ка ѣн fie-каре гроанѣ сѣ лѣкѣрезе зпѣ анѣ ши не зѣрѣмѣ сѣ о пѣрѣ-seaskъ. Дакъ 'ши ѣмаѣинѣ чѣнева тѣеѣ тѣрнѣрѣи ѣналте нѣсе зпа neste алта, о сѣ алѣ о idee де мѣрѣимеа знеѣ asemenea гроане анѣало din каре се skoate зп milionъ мѣжѣи де sare. Де аколо неамѣ дѣсѣ ла галѣриѣле каре sѣнтѣ акѣмѣ ѣн лѣ-кѣраре. Че спектаколѣ! О счѣнѣ fantastikъ ши streinъ; амѣ възѣтѣ о мѣлѣиме де оamenѣи pѣsi-пѣиѣи ѣнкоаче ѣнколо, лѣкѣрѣндѣ ла лѣмина faklii-лорѣ, каре а prodѣсѣ ниште рефлексиѣ vizаре prodѣкѣндѣ kiаръ ши не faѣа ачесторѣ оamenѣи о ко-лоаре vizарѣ ши stranѣнѣ; нѣ тревѣе сѣ аѣ-ѣѣ чѣне-ва о ѣмаѣинаѣиѣне foapte vie а'ши а-дѣче aminte де domѣнѣлѣ Cyclopului ши де Gro-миѣ каре чѣокнескѣ ѣнтерѣорѣлѣи пѣмѣнтѣлѣи, саѣ де идея ѣнфернѣлѣи deskрисъ ѣн divina komedie а лѣи Dante ши а'ши ѣмаѣина кѣ ачесте fiinge vie sѣнтѣ спектѣри kondamnaѣи ла о kѣнѣрѣе eternъ. Апоѣ kindъ vizitatorѣлѣи тѣерѣе ши маѣ департе пѣнѣ ажѣнѣе ла зпѣ лавѣ сѣратѣ, д'о ѣнтиндере foapte mare не каре се афлѣ о лѣнтре ѣн каре воаѣаѣиорѣлѣи се пѣлѣмѣѣ ла лѣмина флѣкѣрилорѣ блѣafarde, дѣне че а datъ зп мѣкѣ дарѣ vezла-шѣлѣи sѣвтеранѣ д'аколо, възѣндѣ ачесте zikъ, нѣ

mai poate fi kã andoialã kã se aflã pe rãdãlã sãb-
teranã Styx obsekãrã alã M toloçiei elebilorã pîn
kare sãfletele morçilorã trekã în infernã, dãne ce
a datã darãlã de zãñ obolã viãlãshãlã infernalã
Charon kare adãce sãfleteãlã abia zãbratã din
korñã, în reçiãnea lãmei sãbterane.

Eate, kã în açeste perikãloase saline se a-
flã amestekãtã realitatea kã fantasia, o lãme
esistintã kã o lãme imãçinarã, prostã kã poezie,
kãtã zice Goethe.

Kindã m'amã vãzãtã sãsã la lãmina zãleï
mi s'a pãrãtã kã amã fãkãtã zãñ viãã straniã
fantastikã mi teribilã, dap totã amã fostã mãl-
dãmitã kã am fãkãtã vizita açeasta, a kãria sã-
venire mi vã rãmãnea nesteapã pentrã totã-
d'ãzna, mi povãzãeskã pe ori—ce voiaçiorã, a-
matorã de asemenea vizitiã çirãntice, a vi-
zita negremitã salina de Wilieçka.

Ициена популярь.

Лекциãnea IX.

*Despre diferitele inflãinçe kare aã inflãatã a-
sãpra sãzãtãçiei mi formãrei karakterelorã par-
tikãlãre ale oãmenilorã.*

Domnilorã.

La alã lokã amã observatã inflãinçele
prodãse prin viãstã, seksã, kãlãtra progresivã.
civilisãçione, kãzãtorie, indãstrie, negocã, bo-
gãçie, mi sãrãçie, lokãlã, klima mi naçio-
nalitatea aãpra lãnçimeï viçeiei, proporçionilorã
naãterei mi mortalitãçiei prekãmã mi aãpra
viçeiei morale a omãlã. Noi amã probãtã ar-
gãmentele noãstre prin çifre statistice. Akãmã
ne vomã okãpa a pomeni de alte imãpreçãrãri
mi inflãinçe, kãre aã inflãatã aãpra sãpãtãçiei
mi partikãlaritãçiei oãmenilorã, insã konservã-
çiele açestorã inflãinçe arãtãndã—se la totã ce-
nãlã omeneskã în totalitatea lãi.

O sã vorbimã de imãpreçãrãrile çrmã-
toare :

I. *Inflãinça ereditãçiei sãã mouleniperei.*

În pernãlã animãlã, ka mi în pernãlã ve-
çetãlã, ereditatea este d'o mare inflãinçã aã-
pra formelorã, kolorilorã, mi aãlorã partikã-
laritãçiei.

Nãmaï zãnde zãñ izolamentã aã znei pase
de oãmeni s'a pãstrãtã kã o mare konservãinçã,
nãmaï akolo pãtemã gãsi pase pãre, asemãnea
mi çenãri de plante d'o natãrã pãrã, kã ka-
rakterele bine desemnate. Dap în natãrã, ase-
menea izolamente se gãseskã parã, din kontra-
vedemã kã o mãlçime de sneçe de plante sãl-
vãtice mi de animale sãlvãtice se amestekã în-

tr'insele. La plantele de speciã asemãlãtoare,
insectele noãrãtã polenzãlã (pãlãbere poditoare)
de la o floare la alta de kare se prodãce fi-
inçe bastarde, pe kare grãdinãrii le nãmeskã
ibride. Optikãlãtra se foloseãte mãlã de a-
çeastã imãpreçãrare, kãçi prin ibridãçione, sãn-
temã în stare a prodãce o mãlçime de varie-
tãçii noãre d'o sneçe de flori. S. e. nãinte zãñ
semisekolã aã fostã în Eçropa nãçine speciã de
kamelie, akãmã prin ibridãçione, grãdinãrii aã
prodãsã sãte de varietãçii de kameliã, fiemã—kare
avãndã partikãlaritãçii mi çrmãoseçii partikolare.
Çe nãmãrã imensã de varietãçii nã gãsimã la
poãmele noãstre ! Çe diferentã mare este de
la mãrãlã din pãdãre, mikã, akãrã mi lemposã,
pãntã la mãrãlã kreçeskã mare, dãlçe mi kãr-
nosã. Apoi toate diferitele varietãçii de mere
kãlivate kã diferitele lorã gradãle de dãlçeãuã
mi de gãsiã, toate provinã din mãrã de pãdãre;
insã modifiãtã prin kãlãtra, adekã prin altoirea
soãrãlorã bãne aãpra soãrãlorã ordinarã mi
prin imãpreçãrãrea foarte bine kãnoskãtã, kã
prodãkãçionea provenitã din asemenea altoire,
pãstreãzã în sine toate kãalitãçiele soãrãlorã
novãle de zãnde aã emitã.

La animale gãsimã toate açeste partikãla-
ritãçii, adãkã, kã kãalitãçiele mi defektele pãrin-
çilorã sãntã d'o foarte mare inflãinçã aãpra
formãrei fiinçeï minçilorã. S. e. kaï arãvãntã de çe
sãntã aura de estimãçii ? Fiindã kã sãntã d'o pasã
novãlã, adekã d'o pasã pãstrãtã în toatã pãri-
tatea ei de mãi mãlte sekãle. Negremitã kã ce-

неологіа кайлорѣ адеврѣаці арабешті в Asia este mai пѣрѣ de китѣ а зпора дин кастеле а-ристократиче в Европа; дар кайі арѣбешті кѣ toate кзалитѣдиле лорѣ преѣоаше, сінтѣ мичі ла фѣлтѣрѣ, де ачееа англези аѣ имперікиатѣ армѣсаріі арабешті кѣ іенеле челе марі дин Олштайн ші дин алте пѣрѣ дин нордѣлѣ Германіей, ші аша аѣ продѣсѣ раса кайлорѣ енглеешті, каре аѣ о формѣ новилѣ кѣ іѣцеалѣ ші алте кзалитѣці черѣте ла кайі ерабешті ші тотѣ д'о датѣ аѣ ші мѣрїмеа импозантѣ а кайлорѣ дин Германіеа. Мѣлте дин асемenea импреѣіѣрѣрї ле гѣсімѣ ші ла toate челе-ла-алте animale domestice. Апоі ші кіар неамѣлѣ оменескѣ este сѣпѣсѣ ачесторѣ инфлѣнѣе де ередитатеа паселорѣ; пар се гѣ-сескѣ акѣмѣ паше пѣре ші ориѣнале ла оаменї

Emigraѣіѣnea попѣлорѣ, ресселї, кѣлѣто-рііле ші мїі де алте каѣзе аѣ гонїтѣ ѣенерѣіѣнї интредї де оаменї дин ѣрїле знде аѣ лѣкѣітѣ ші аша с'а 'нтподѣсѣ легѣтѣрї интре дїверсі попѣлї ші аша с'а stepsѣ ыртѣле прїмїтїве ші ка-рактерїстиче але знеї паше ориѣнале. Де ачееа, де ші нїнѣ ла ын мїкѣ градѣ, гѣсімѣ ші акѣмѣ fisiognomїї карактерїстиче ла дїферїте наѣіѣнї. S. e. Тїнѣлѣ romanѣ саѣ оакѣшѣ ла toate на-ѣіѣнїе ешїте дин сїнѣлѣ Romeї античе (romїнії, italianїї, ispaniolїї, franchezїї); тїнѣлѣ ѣерманѣ саѣ вѣланѣ ла toate наѣіѣнїе ешїте дин сїнѣлѣ ѣерманїлорѣ античї (енглезїї, оландезїї, шведїанїї, дenezїї) ші тїнѣлѣ sarmacїлорѣ саѣ skїіѣлорѣ античї кѣ ырте нетѣгѣдїсїте дин паша монголїкѣ (ынгѣрїї, полонезїї, Рѣшїї, ші май toate наѣіѣ-нїе славане), кѣ toate ачестеа, ачешї тїнї нѣ сїнѣлѣ пѣрї, чї крѣѣіаментеле паселорѣ а stepsѣ о мѣлѣіме де ырте карактерїстиче.

Este о импреѣіѣрѣре кѣрїоашѣ кѣ дин toate animale, нѣмай омѣлѣ este inzestratѣ д'о fi- sionomie partїкѣларѣ. Нѣ нѣмай кѣ фіенї-каре familie де оаменї аре fizionomia са partїкѣларѣ, дар ші кіарѣ в ачееашї familie, доѣе individe аѣ доѣе fisionomie partїкѣларе fie-кѣрѣіа динтр'-іншїї; амѣ вѣзѣтѣ одатѣ п'ѣнѣ омѣ, сїнтемѣ в старе а'л кѣноаште дѣпѣ мѣлѣї ані нѣмай прїн fisionomia са partїкѣларѣ; о импреѣіѣрѣре каре нѣ о гѣсімѣ ла нїчї знѣ алѣ animale. В прї-вінѣа кіпѣлѣ (feyей), тоѣї кайі сеамѣнѣ; асеме-неа ші челе-лаале animale domestice, де ачееа о нентрѣ нїкторѣ мѣлѣтѣ май зшорѣ д'а фаче пор-

третѣлѣ eksaktѣ алѣ знѣї калѣлѣї де кітѣ п'ал знѣї омѣ. Шї кѣ кітѣ о наѣіѣне este mai inferїорѣ, кѣ атїтѣ individele еї аѣ о fisionomie mai пѣрїнѣ espresївѣ; нентрѣ знѣ нїкторѣ este мѣлѣтѣ май зшорѣ а фаче потретѣлѣ знѣї нентрѣ де кітѣ алѣ знѣї Ехропееанѣ, кѣчї нїнѣ ла знѣ градѣ, ла канѣ, тоѣї нентрї се асемѣнѣ.

В прївінѣа инфлѣнѣей ередитѣей, стѣділе есакте фѣкѣте ла animale ші ла plante аѣ дес-конерїтѣ лецеле ыртѣоаре:

I. Нѣ нѣмай кзалитѣдиле корпѣлѣї чї ші дарѣрїе snїpitѣлѣї сїнѣ де монтенїе. В прї-вінѣа defектелорѣ корпѣлѣї: oftїка (phthisis) трїнѣї (hamoeroides), вѣтаеа де інїмѣ, defектѣлѣ де wease deѣте ла мїнѣ, ші о продѣкѣіѣне несте мѣсѣрѣ сїнѣ импреѣіѣрѣрїе челе май де декѣ-нетенїе: чїне а лѣатѣ о фатѣ динтр'о familie, знде мѣкарѣ знѣ дин пѣрїнѣї саѣ дин фрѣї а мѣрїтѣ де oftїкѣ, este в перїколѣ д'а о перде де oft-їкѣ, а продѣче о ѣенерѣіѣне де oftїкомї ші кіар елѣ а се молїнї інскїнї дин ачeastѣ малїмѣ терївїлѣ; в прївінѣа defектелорѣ морале, стѣнї-дїтатеа (prostїа), невѣнїа, бедїеа, ші desfїnarеа сїнѣлѣ еар челе май овїѣнсїте. Гїзлѣ знѣї омѣ foapte мѣрїїнїтѣ в інтелеѣенѣѣ, ка паше орї ст. інїмалѣ ст. деѣіе ын ѣенїѣ, дар кїндѣ чїне-ва а лѣатѣ о фатѣ динтр'о familie де нескїнї, сїрї-ѣрїеа кѣсеї сале este в орї-ѣе мїнѣлѣ амерїн-ѣатѣ де demonѣлѣ аїенѣіѣнїеї mentale. Кїндѣ амїндої пѣрїнѣїї сѣферѣ де ачесте defекте кор-порале саѣ snїpitѣларе, конїї лорѣ аѣ defектеле ачестеа интр'ѣнѣ градѣ мѣлѣтѣ май прохѣнѣїалѣ, де кітѣ кїндѣ нѣмай знѣлѣ дин пѣрїнѣї este сѣпѣсѣ ачестїї defектѣ. Кїндѣ s. e. татѣлѣ е upostѣ ші мѣма невѣнѣ, атѣнчї fecорѣлѣ ва фї upostѣ ші невѣнѣ; кїндѣ татѣлѣ ст. імѣатѣ де pakїѣ ші mama е прїетена шампанїей, атѣнчї конїлѣлѣ ва аѣеа о предїлекѣіѣне foapte маре нентрѣ pakїѣ ші нентрѣ шампанїе. В сїне дакѣ татѣлѣ аре пїї-тоаре ші мѣма аманѣї, конїлѣлѣ негрешїтѣ нѣ поате фї знѣ modelѣ де вїртѣте.

Дарѣ в прївінѣа кзалитѣцілорѣ преѣоаше; еар гѣсімѣ ачесте марї инфлѣнѣе але ередитѣей. Май тотѣ-д'азна оаменї ѣенїалї аѣ продѣсѣ конїї ѣенїалї; дакѣ гѣсімѣ кїте одатѣ каѣлѣ контрарїѣ, аста este нѣмай о есѣнѣіѣне, саѣ май вїне кѣ edскѣіа ачестїї конїлѣ а fostѣ негїжѣтѣ, ал-мїнтерелеа аре дарѣрїе натѣрале але інтелї-ѣенѣей foapte вѣне. Інѣ кїте одатѣ гѣсімѣ ші familie прївїліѣїате в ѣенїѣ; аша s. e. familie де Jussieu а продѣсѣ ын пїндѣ де botanїчї чей май челеврї шї familie де Vernet а продѣсѣ нїнѣ акѣмѣ треї ѣенерѣіѣнї де нїкторї де прїмѣлѣ ѣрдинѣ; алѣ кѣрора репрезентатѣ акѣлѣлѣ este че-леврѣлѣ Horace vernet. (Ва ырма).